

Действащи планове по биологичното разнообразие в Шотландия: пример за местно съгласуване и общуване по проблемите на опазването на околната среда.

Д-р Peter Dennis

Резюме

Исторически факти

До преди 1992 година (екологичната среща на високо равнище в Рио, Бразилия; Earth Summit in Rio, Brazil), стратегията по опазване на природната среда във Великобритания бе насочена към земята с най-малка икономическа стойност. По принцип земя не бе закупувана от страна на държавата, вместо това на базата на държавно управленски спогодби, държавата плащаше на частни лица да управляват земята по природосъобразен начин. Вследствие на тази система възникнаха следните проблеми:

- Държавата имаше ограничена власт - по-голяма част от спогодбите за управление бяха доброволни и частните лица можеха да поискат компенсации, за всяко едно предприето действие по опазване на околната среда;
- Природата извън заделените (designated) за защита територии не беше включена в поземленото управление;
- Заделените за защита територии бяха обикновено твърде малки по размер, за да включат всички набелязани биологични видове и хабитати.
- Стратегията не защитаваше незастрашените хабитати и биологични видове, което доведе до загуба на горска земя, пълзящи видове растителност и полски птици.

В резултат на това възникна натиск за създаване на по-всеобхватна стратегия за опазване на околната среда.

Великобритания ратифицира конвенцията за био-разнообразието и стабилното развитие приета в Рио (Rio Convention on Biodiversity and Sustainable Development, 1992) и разви национална стратегия по био-разнообразието (Департамент по околната среда, 1994). Година по-късно, британската директивна група публикува първият национален план на действие за опазване на био-разнообразието (UK Biodiversity Steering Group, 1995).

Местните власти поеха отговорност за развитието на местни планове на действие за опазване на био-разнообразието (Local Biodiversity Action Plans), насочени към определяне на статута на местните биологични видове и хабитати. Точно този подход и организационна структура ще бъдат илюстрирани днес, с цел да се набележат аспектите с широко приложение.

Установяване на местни приоритети за местните планове на действие за опазване на био-разнообразието

Националният план на действие за опазване на био-разнообразието установи приоритетите в смисъл на кои хабитати и биологични видове във

Великобритания са застрашени и/или от международно значение. Планът включва конкретни предложения за заделяне на площи, за качеството на хабитатите и брой биологични видове. Участниците в подготовката на плана включваха широк обхват от правителствени и неправителствени организации - горски, природни, селско стопански и икономически организации.

Този национален план беше приложен по места чрез комбинация от национални и местни приоритети. Местните приоритети бяха определени от местните съдружници. Тези местни съдружници бяха представени от местните власти (общини) и включваха широк обхват от организации и частни индивиди. Идентифицирани са два проблема на приложението по места:

1. ограничени ресурси – зависещи най-вече от доброволни усилия и ограничена информация по био-разнообразието;
2. разлика в приоритетите на местно и национално ниво.

Проблемът по ограничените финансови ресурси беше частично решен чрез осъществяване на връзка между местните планове на действие за опазване на био-разнообразието и аграрно-екологичните програми, които имат съществен гарантиран бюджет от ЕС. Ограничените информационни ресурси бяха частично решени чрез формирането на централно финансирана национална мрежа по био-разнообразието. Тази мрежа събира информация от широк кръг източници във Великобритания. Местните планове на действие за опазване на био-разнообразието включват планове както за хабитатите така и за биологичните видове.

Създаване на планове за действие по отношение на хабитатите

На всяка територия съществува група доброволци (експерти по био-разнообразието), които определят местните приоритети за определяне на хабитатите и скицират план за действие по неговото управление. Този план се ревизира от група местни представители, която включва държавно длъжностно лице, назначено на пълен работен ден по изготвяне на местния план на действие за опазване на био-разнообразието.

Накратко

1. Процесът включва значителна децентрализация и консултации.
2. Съществуват ограничени финансови и информационни ресурси.
3. Съществува засилена национална/държавна подкрепа за намаляване на тези ограничения.